

Siyasi çözüme büyük adım

Rusya Devlet Başkanı Putin ve İran Cumhurbaşkanı Ruhani'yi Ankara'da ağırlayan Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan, Astana sürecinin 5. toplantısı sonrası, "Suriye'de siyasi çözüm umutlarını yeşertecek önemli kararlar aldık" dedi. Suriye'nin kuzeyinde barış koridoru tesis ederek ülkenin bölünmesini engellemeyi hedeflediklerini belirten Erdoğan, "Bunun için şayet Amerika ile iki hafta içinde arzu ettiğimiz sonuca ulaşamazsak kendi harekat planımızı uygulamaya başlayacağımızı her iki dostumuza da anlattık" dedi. Erdoğan özetle şunları söyledi:

YENİ BİR TRAJEDİYE SEYİRCİ KALAMAYIZ

"Suriye'deki yangının söndürülmesi için beşinci kez bir araya geldik. Zirvede Suriye'de siyasi çözüm umutlarını yeşertecek önemli kararlar aldık. Suriye'nin toprak bütünlüğüyle siyasi birliğinin korunması hususunda hepimizin de aynı hassasiyete sahip olduğunu bir kez daha teyit ettik. DEAŞ'la mücadele altında terör örgütlerine destek verilmesinin kabul edilemezliğini vurguladık. Nisan ayından bu yana İdlib'e yönelik kara ve hava operasyonlarında hayatını kaybeden sivillerin sayısı maalesef bine yaklaştı. [Türkiye](#) olarak sınırlarımızın hemen bitişiğinde yeni bir trajedi yaşanmasına seyirci kalamayız.

BÜTÜN AVRUPA'YI ETKİLEYECEKTİR

Böylesi vahim bir gelişme sadece ülkemizi değil bütün Avrupa'yı etkileyecektir. Sivil halkın ve garantör ülkelerin sahadaki askeri personelinin güvenliği için somut önlemler alınmasını vurguladık. Gündemimizdeki diğer konu Anayasa Komitesi'nin teşekkülüydü. Anayasa Komitesi'nin üyeleri ve usul kurallarının belirlenmesinde yapıcı ve esnek bir tutum sergiledik.

Nitekim ortak çabalarımızla komitenin oluşumuna ilişkin pürüzler giderildi. İstişarelerimizde usul < Iları konusunu da BM ile eşgüdüm halinde sonuçlandırarak Anayasa Komitesi'nin çalışmalarına bir an önce başlamasını sağlamayı kararlaştırdık.

SURİYE İÇİN EN BÜYÜK TEHDİT PKK

Fırat'ın doğusundaki durumu da istişare ettik. Suriye topraklarının dörtte birinden fazlası terör örgütünün işgali altında. Örgüt çocuk asker kullanmaktan halkı zorla silah altına almaya, etnik temizlik faaliyetinden insanların malını gasp etmeye kadar her türlü zulmü işliyor. Geldiğimiz nokta itibarıyla Suriye'de DEAŞ tehdidi artık ortadan kalkmıştır. Suriye'nin istikbali için en büyük tehdit kaynağı PKK ve onun uzantısı olan YPG/PYD'dir. Bu ülkedeki PKK/PYD varlığı devam ettikçe ne Suriye ne de bölgemiz huzura kavuşabilir. Sayın Ruhani'yi ve Sayın Putin'i Fırat'ın doğusunda güvenli bölge tesisinde gelinen aşama hakkında bilgilendirdim ve düşüncelerimi kendileriyle paylaştım. Suriye sınırimız boyunca bir terör oluşumuna rıza göstermeyeceğimizi kendilerine ifade ettim.

HAREKAT PLANIMIZI UYGULARIZ

Suriye sınırimız boyunca böylece terör oluşumuna rıza göstermeden insani altyapıyı oluşturmamızda fayda olacağını anlattım. Hedefimiz Suriye'nin kuzeyinde bir barış koridoru tesis ederek ülkenin bölünmesini engellemek. Bunun için şayet Amerika ile iki hafta içinde arzu ettiğimiz sonuca ulaşamazsak kendi harekat planımızı uygulamaya başlayacağımızı her iki dostumuza da anlattık. Türkiye'nin sığınmacı yükünü tek başına taşıyamayacağı ortada. Ülkemizin yeni bir göç akınını kaldırması mümkün değil. Fırat'ın doğusundaki barış koridoru mülteciler için de korunaklı bir liman olacaktır. Ülkemize sığınan en az 2 milyon Suriyeli kardeşimizin bu bölgeye yerleştirilebileceğini düşünüyoruz. Hatta bu hattı Deyrizor, Rakka taraflarına kadar indirebilirsek geri dönecek sığınmacı sayısı 3 milyonu aşabilir. Geri dönecek Suriyeli kardeşlerimiz için bu bölgelerde uluslararası toplumun desteğiyle yeni yerleşim alanları inşa edilmesi mümkün. Hem Rusya hem [İran](#)'la hem de uluslararası toplumun diğer üyeleriyle Suriyeli mültecilerin geri dönüşü için çalışmak istiyoruz. Bu çerçevede yakın zamanda önemli bir adım attık. Irak, Lübnan ve Ürdün'le birlikte mültecilerin geri dönüşüne dair uluslararası bir konferans düzenlenmesi için girişim başlattık.

PÜRÜZ KALMADI DİYEBİLİRİM

(Anayasa Komitesi) BM Genel Sekreterinin Özel Temsilcisinin Suriye ile alakalı buradaki gayretlerine verilen destekle beraber inanıyorum ki bu usul kuralları süratle giderilmiş olacak. Böylece Cenevre'de komite çalışmaları süratle başlayacaktır. Pürüz kalmadı diyebilirim. Ortak yaklaşımımız zaten bu. Şu tarihte demek doğru olmaz. Cenevre süreci bu işin belirleyicisi olacak. Hızlandırmak üç ülke olarak bizim amacımız. Astana süreci olarak devamı ve Soçi'de de attığımız mutabakatlarla bu konuda bir an önce neticeye varmak arzumuz.

MÜLTECİLERE 40 MİLYAR DOLAR HARCADIK

Güvenli bölgeyle ilgili olarak ikili görüşmelerimizde gerek Putin'le gerek Ruhani ile bu konuları ele < . Son günlerde medyada aslında barış koridoru diye geçmeye başladı. Güvenli bölge konusunda Sayın Trump, 20 mil derinlik diye bir ifade kullanmıştı. Yani 30 kilometre derinlik bizim sınırdan Suriye'nin içine doğru. Bunu en batıdan en doğuya doğru aldığımız zaman 911 kilometrelik sınırimız var. Bu sınır içinde şu anda Türkiye'de 3.6 milyon Suriyeli var. Bizim 40 milyar dolar mültecilere yapmış olduğumuz harcama aşmış vaziyette. BM veya AB'den gelen 7 milyar Avro. Attığımız adımlarla beraber güvenli bölgede ne yapabiliriz bunu şu ana kadar liderlerle konuştum, konuşmaya devam edeceğim. O da şudur, ülkemizde bulunan Suriyeli mültecilere 30 kilometrelik derinlik ve 911'den vazgeçtik, şu anda 450 kilometrelik bölgede konutlar yapalım diyoruz. Çünkü çadır hayatıyla mı konteynir kentlerde mi insanlar bu hayatı devam ettirecek. Buralarda biz 200-250 metre kare kapalı alan bir o kadar açık alan olmak üzere ailelere konut inşası yapalım. BMGK üyeleri bu işin içinde olmalı. Bu uluslararası destek kampanyasına dönüşebilir.”

YEMEN'E İLK BOMBAYI KİM ATTI

TÜRKİYE-Rusya-İran Üçlü Zirvesi sonrasında Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan gazetecilerin sorularını yanıtladı. Erdoğan, Suudi Arabistan'daki petrol tesislerine yapılan saldırının piyasaları etkileyip etkilemeyeceği sorusuna şöyle yanıt verdi: “Yemen'de bu süreç nasıl başladı? Yemen yerle yeksan oldu, bunun müsebbibi kimlerdir? Bunların üzerinde durmak lazım. Tabii ki bütün bu tahribatlarla artık Yemen'deki insanlar şüphesiz ki onlar da sürekli belli bir hazırlık içinde olmuşlardır. Bizim şu anda Yemen'in bir an önce yeniden inşa ve ihyası için ne gibi çalışmalar yapabiliriz, bunu düşünmemiz gerekiyor. Çünkü Yemen kendi ayakları üzerine kalkabilecek bir altyapıya sahip değil. Gelişmiş ülkeler olarak, gelişmekte olan ülkeler olarak Yemen'e ne yapılabilir? Bu sadece bölgede Yemen için söyleyeceğim bir şey değil, aynı durum Suriye için de geçerli. Bu noktada yine bölgedeki Filistin için de geçerli. Ama ne yazık ki şu anda bakıyorsunuz Müslüman, Müslüman ile uğraşiyor. Az önce Sayın Putin, Rabbimizin bir uyarısını burada hatırlatmak istedi. 'Ancak inananlar kardeştir,' hükmüyle ben işi kısa olarak alayım. Kardeşliğin gereğinin bu olmaması lazımdı ama Yemen'e ilk bombaları kimler attı? Bu sorunun cevabı bulunursa gelinen noktanın tahrik olduğu kanaatine de varırız diye düşünüyorum.”

PUTİN: İDLİB'DE DURUM ENDİŞE VERİCİ

RUSYA Devlet Başkanı Putin, üçlü zirve öncesi Astana sürecinin Suriye'deki çözüme en etkin katkı sağlayan mekanizma olduğunu ifade etti. Putin, "Suriye topraklarında istikrar sağlanmıştır ve şiddet seviyesi düşürülmüştür. Suriye'de kalıcı çözüm için temel attık. Çatışmasızlık bölgesi ve İdlib'te durum ile Suriye'nin kuzey doğusundaki durum da endişe verici. Oradaki güvenlik sorunları sadece Suriye'nin toprak bütünlüğünün korunması temelinde olmalıdır. Suriye'yi nüfus alanlarına bölmek kabul edilemezdir" diye konuştu.

Daha sonra Erdoğan ve Ruhani ile görüşen Putin, siyasi diyalogun hızlandırılması konusunda uzman düzeyinde toplantılar düzenleneceğini, Suriye'de Anayasa Komitesi oluşturulması konusunda kararlar alındığını ifade ederek, "Diplomatlarımız titiz çalışma sonucunda listeyi (Anayasa Komitesi) oluşturdu ve usul çalışmaları yaptılar. Liste onaylanmıştır. Artık bu konuda

Cenevre’de hızlıca çalışmalar başlamalıdır” dedi. **ABD** güçlerinin Suriye’de gayrimeşru bir < de bulunduğu altını çizen Putin, ABD Başkanı Trump’ın oradan çıkılmasına yönelik aldığı kararın tam olarak uygulanmasını beklediğini de dile getirdi. Yemen’de insani dram ve felaket yaşandığını söyleyen Putin, Kur’an-ı Kerim’den ayet alıntıyla bu krizin çözümü ile ilgili öneride bulundu: “Krizin çözümü için tüm taraflar arasında bir çözüm üretilmesi gerekir. Kur’an’dan atıfta bulunmak istiyorum: ‘Allah’ın sözlerini hatırlayınız, siz düşmansınız ama Allah sizin gönüllerinizi barıştırdı ve sizi dost yaptı.’ Sizi bölen konular arka planda olmalıdır. Manevi yakınlık ön plana çıkmalıdır. Şiddetin kabul edilmezliği konusunda Kur’an’da sözler var.”

RUHANI: ABD, SURIYE’DE TERÖRÜ DESTEKLEDİ

ÜÇLÜ Zirve öncesi konuşan İran Cumhurbaşkanı Ruhani, Amerikan güçlerinin bir an önce bölgeyi terk etmesi gerektiğini belirtti. Ruhani şöyle konuştu: “Geçen sene bu zamanlar Astana sürecindeki ortaklarımız Soçi’de İdlib Mutabakatı’nı imzaladılar. Bu mutabakatın uygulanması planlandığı gibi ilerlemedi. Mutabakat imzalandıktan sonra teröristlerin kontrolündeki bölgeler azalmadığı gibi inanılmaz şekilde artış gösterdi. Suriye ve Türkiye arasında 1998 yılında imzalanan Adana Mutabakatı’nın tekrar hayata geçirilmesi iki tarafın endişelerini giderecek ve acı bir dönemi sonlandıracak bir başlangıç için uygun olabilir.

Ruhani ortak basın toplantısında ise şu ifadeleri kullandı: “Hepimiz Suriye’ye yabancı müdahalesine karşıyız. ABD ise Suriye’de teröristleri destekledi. Bu kabul edilebilir değil. ABD, Suriye’nin bir bölümünü Golan Tepeleri’ni bir ülkeye bağışlamıştır. Bu tarihte bir ilk. Bunu yapmaya hakkı olmamasına rağmen ABD yapıyor. Bu da ABD’nin Suriye halkına karşı ne kadar kötü niyetli olduğunu gösteriyor. Hepimiz teröristlerin kimin parasıyla kimin silahıyla desteklendiğini biliyoruz.

(Suudi Arabistan’da petrol şirketine saldırı) Bu saldırılar Yemen’e yasa dışı saldırıların bir sonucudur. Yemen’i her gün neden bombaladıklarını sormak lazım. Yemen halkı, kendisine saldıranlara karşı meşru savunma hakkını kullanıyor. Bu saldırılara son verilmesi bu işin

çözümüdür. Yemen'in çözüm yolu siyasidir. Astana süreci Yemen için model olabilir ve ülkede < nlik sağlanırsa petrol de güvenli şekilde üretilir ve ihraç edilir.”

ASTANA'YA YENİ SOLUK

CUMHURBAŞKANI Tayyip Erdoğan, üç ülke olarak tam bir mutabakat içinde olduklarını vurgulayarak, “Ankara Zirvesi'nin Astana sürecine yeni bir soluk kazandıracağına inanıyorum” dedi. Erdoğan, Çankaya Köşkü'nde Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin ve İran Cumhurbaşkanı Hasan Ruhani ile yapılan Üçlü Zirve öncesinde yaptığı açıklamada Suriye meselesinin çözümüne yönelik şu mesajları verdi:

İŞBİRLİĞİMİZİ DERİNLEŞTİRDİK

“2017 yılının kasım ayında başlattığımız Astana formatındaki üçlü zirve süreci bugüne kadar önemli başarılarla imza attı. Zirve toplantıları vesilesiyle son iki senede Suriye'de barış, güvenlik ve istikrarın yeniden tesisi amacıyla üç ülke olarak işbirliğimizi derinleştirdik. Suriye'nin siyasi birliğiyle toprak bütünlüğünün muhafazası, sahada sükunetin korunması, ihtilafa kalıcı siyasi çözüm bulunması noktasında tam bir mutabakat içindeyiz. Suriye'de barışın sağlanması için daha fazla sorumluluk üstlenmemiz, elimizi taşın altına daha fazla koymamız gereken bir dönemdeyiz. Siyasi çözüm umutlarının diri tutulması bizlerin gayretlerine bağlıdır. Ankara Zirvesi'nin, Astana sürecine yeni bir soluk kazandıracağına inanıyorum. Bugünkü toplantımızda İdlib başta olmak üzere sahadaki durumu, Fırat'ın doğusunda yaşanan gelişmeleri, siyasi süreçte gelinen aşamayı ve Suriyeli mülteciler meselesini ele alacağız. Bu konularda genel bir durum muhasebesi yapmamızın, stratejilerimizi ve atacağımız adımları belirlememizde faydalı olacağı kanaatindeyim. Ülkemiz en sıkıntılı dönemlerinde Suriye halkının yanında olmuştur. Zulümden, terörden ve katliamdan kaçan 3.6 milyon Suriyeliyi halen topraklarımızda barındırıyoruz.

TERÖR BATAKLIĞINI KURUTACAĞIZ

Zeytin Dalı ve Fırat Kalkanı hareketleriyle hem Suriye'nin toprak bütünlüğünü hem de ülkemizin güvenliğini tehdit eden terör şebekelerine ağır darbeler indirdik. Cerablus, El Bab, Afrin gibi güvenli hale getirdiğimiz yerlere geri dönen Suriyeli kardeşlerimizin sayısı 360 bini buldu. İdlib'te attığımız müşterek adımlarla 4 milyon sivilin hayatını alt üst edecek büyük bir trajedinin önüne geçtik. Fırat'ın doğusundaki terör bataklığını da kurutarak inşallah bu yöndeki çabalarımızı birlikte yeni bir merhaleye taşıyacağız.”

ABD'YE GOLAN TEPKİSİ

ÜÇLÜ zirvenin ardından yayınlanan ortak açıklamada ABD'ye Golan tepelerinin işgali nedeniyle tepki gösterildi. Bildiride özetle şu ifadeler yer aldı:

“Devlet başkanları, Suriye Arap Cumhuriyeti'nin egemenliği, bağımsızlığı, birliği ve toprak bütünlüğü ile Birleşmiş Milletler Şartı'nın amaç ve ilkelerine olan kuvvetli taahhütlerini vurgulamışlardır. Bu ilkelere evrensel düzeyde saygı gösterilmesi ve kim tarafından gerçekleştirildiğine bakılmaksızın, hiçbir eylemin bu ilkelere hanel getirmemesi gerektiğinin altını çizmişlerdir.

BARIŞI TEHDİT EDEN KARAR KINANDI

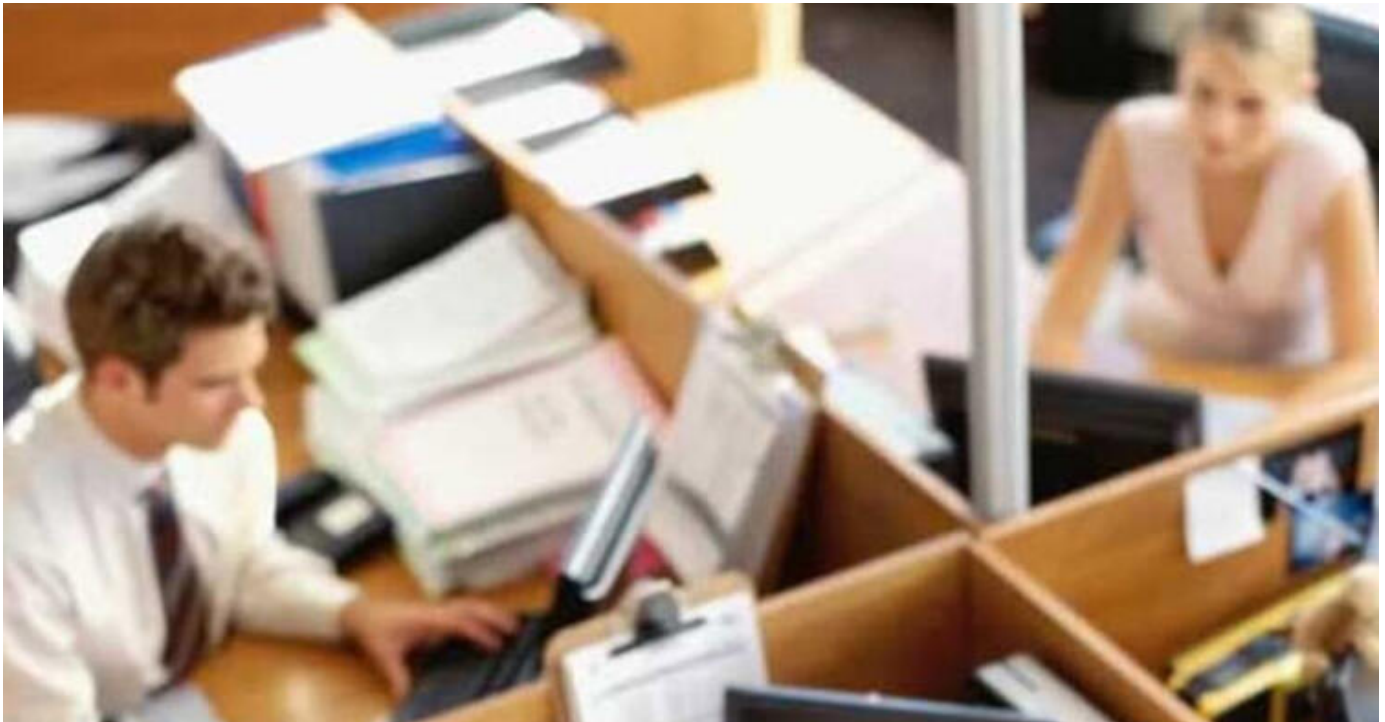
. yönetiminin işgal altındaki Suriye Golanı'na dair uluslararası hukukun ağır ihlalini teşkil eden ve bölgesel barış ile güvenliği tehdit eden kararını kınamışlardır. İsrail'in Suriye'ye yönelik askeri saldırılarının istikrarı bozduğunu ve bu ülkenin egemenliği ile toprak bütünlüğünü ihlal ettiğini değerlendirmişlerdir. Suriye'nin egemenliği ve toprak bütünlüğünü zayıflatmayı amaçlayan ve komşu ülkelerin milli güvenliğini tehdit eden ayrılıkçı gündemlere karşı durma kararlılıklarını ifade etmişlerdir.

İDLİB KARARLILIĞI

İdlib'le ilgili bütün anlaşmaların tüm unsurlarıyla hayata geçirilmesiyle sahada sükunetin sağlanması gerekliliğine dair kararlılıklarını vurgulamışlardır. Garantörlerin, İdlib Gerginliği Azaltma Bölgesi'nin içindeki ve dışındaki gözlem noktalarının ve askeri personelinin emniyeti ile güvenliğinin sağlanması için, aralarındaki mevcut anlaşmalar temelinde, somut önlemler almak hususunda anlaşmışlardır. Soçi'de düzenlenen Suriye Ulusal Diyalog Kongresi'nin kararları uyarınca, Anayasa Komitesi'nin çalışmalarına Cenevre'de başlamasını kolaylaştırmaya hazır olduklarını teyid etmişlerdir.”

AA | 27.09.2019 - 04:03

Bakanlık duyurdu: 78 personel alınacak

Adalet Bakanlığı, 20 ayrı pozisyon için 78 sözleşmeli bilişim personeli alımı gerçekleştirecek.